DE OOSTPOST.

LETTERKUNDIG, WETENSCHAPPELIJK EN COMMERCIEEL

NIEUWS- EN ADVERTENTIEBLAD.

PRIJS VAN INTEEKENING.

Voor den geheelen jaargang voor Soerabaya ƒ 15.—
Idem franco per post. „ 17.—
Voor den eersten halven jaargang voor „ „ 7.50
Idem franco per post. „ 9.—
De OOSTPOST verschijnt elken *Maandag* en *Donderdag*.

MAANDAG 13 APRIL.

PRIJS DER ADVERTENTIEN.

De prijs der ADVERTENTIEN is ƒ 1.— voor elke TIEN WOORDEN: behalve het zegel.
Advertentien met groote letter betalen dubbeld.
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.

No. 30. **VERANTWOORDELIJKE UITGEVERS E. FUHRI & CO, TE SOERABAYA.** 1857.

OFFICIEEL GEDEELTE.

JAVASCHE COURANT

Van den 8den April 1857, N°. 28.

IN NAAM DES KONINGS!

DE GOUVERNEUR-GENERAAL VAN NEDERLANDSCH-INDIE,

Den Raad van Nederlandsch-Indië gehoord;

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! *doet te weten:*

Dat Hij, ten vervolge op de ordonnantie van 30 December 1856 (staatsblad no. 86), in het belang van den handel te Batavia, verder wenschende gebruik te maken van de door den Koning, bij kabinets rescript van 18 April 1856 no. 69, verleende magtiging tot buiten werking stelling van de bestaande verordeningen op de praauwenveeren in Nederlandsch Indië;

Lettende op de artikelen 20, 29, 31 en 33 van het reglement op het beleid der regering van Nederlandsch Indië;

Heeft goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Met 1°. Julij 1858 buiten werking te stellen, de ordonnantie en het reglement op het Buiten- of Tjunia-veer te Batavia, gearresteerd bij besluit van Commissarissen Generaal over Nederlandsch-Indië, van den 8sten Julij 1817 no. 11 (staatsblad no. 41), zoomede alle nadere verordeningen en voorschriften, betreffende die inrigting.

Art. 2. Te verklaren, dat het, integaan met 1°. Julij 1858, te Batavia aan een ieder vrij staat goederen te vervoeren van en naar de reede en daar buiten, zonder andere verpligtingen, dan die voorgeschreven bij de policie en havenreglementen en de bepalingen op de inkomende en uitgaande regten en de scheepvaart in het algemeen.

Art. 3. Te verklaren, dat het, integaan met 1°. Julij 1857, onder dezelfde bepalingen, aan een ieder vrijstaat, personen te vervoeren van en naar de reede en daar buiten.

En opdat niemand hiervan onwetenheid voorwende, zal deze in het staatsblad van Nederlandsch-Indie geplaatst en, voor zooveel noodig, in de Inlandsche en Chinesche talen aangeplakt worden.

Gelast en beveelt voorts, dat alle hooge en lage collegien en ambtenaren, officieren en justicieren, ieder voor zooveel hem aangaat, aan de stipte naleving dezer de hand zullen houden, zonder oogluiking of aanzien des persoons.

Gedaan te *Buitenzorg*, den 3den April 1857.

CHS. F. PAHUD.

De Algemeene Secretaris.

Staatsblad N° 33. VAN DE GRAAFF.

Bij besluit van Z. M. den Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, van 15 November 1856, is de voormalige chef over de geneeskundige dienst, met verlof in Nederland, G. Wassink, benoemd tot kommandeur der orde van de eikenkroon.

Bij Koninklijk besluit van den 24sten Mei 1856 no. 105, is aan den voormaligen chef van de geneeskundige dienst in Oost-Indie, met verlof in Nederland, G. Wassink, vergunning verleend tot het aannemen en dragen van de versierselen van kommandeur der Groot-Hertogelijke Saksische huisorde der waakzaamheid of van den witten valk, hem door Zijne Koninklijke Hoogheid den Groot-Hertog van Saksen-Weimar-Eisenach geschonken.

Civiel Departement.

ONTSLAGEN:

Uit zijne betrekking, de klerk en havenmeester te Sambas L. C. Ockers Cau.

GOEDGEKEURD:

Dat door den Directeur der Kultures,
BIJ HET KADER DER LANDELIJKE INKOMSTEN EN KULTURES,

ZIJN OVERGEPLAATST:

Uit de residentie Pasoeroean naar de residentie Bezoekie, de kontroleur der derde klasse H. van Duivenbode Varkevisser.

Uit de residentie Preanger Regentschappen naar de residentie Probolingo, de kontroleur der derde klasse W. D. Schiff.

ZIJN GEPLAATST:

In de residentie Kadoe, de ambtenaar ter beschikking J. Heijting.

In de residentie Samarang, de ambtenaar ter beschikking jhr. D. F. van Alphen.

In de residentie Pasoeroean, de benoemde kontroleur der derde klasse H. J. Rauws.

In de residentie Preanger Regentschappen, de kontroleur der tweede klasse G. van de Poll.

Militair Departement.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, uit de betrekking van adjudant bij den direkteur der genie, de eerste luitenant der genie D. Maarschalk.

BENOEMD:

Tot adjudant bij den direkteur der genie, de eerste luitenant der genie en sappeurs K. L. Pfeiffer.

Tot militairen ambtenaar der tweede klasse, de militaire ambtenaar der derde klasse, eerste kommies bij het groot militaire hospitaal te Weltevreden, P. Pieperbrink, zijnde hij tijdelijk belast met de betrekking van adjunkt bij het tweede bureau der genie-direktie.

OVERGEPLAATST:

Bij de civiele en militaire geneeskundige dienst te Palimanang, de officier van gezondheid der tweede klasse C. E. Loebell, thans te Willem I.

GEPLAATST:

Bij het groot militaire hospitaal te Willem I, de officier van gezondheid der derde klasse P. Ruitenga, thans te Batavia.

Bij het groot militaire hospitaal te Samarang, de officier van gezondheid der derde klasse J. Alken, thans te Batavia.

VENDU-DEPARTEMENT.

VERKOOPING

Op Dingsdag den 14den April.

Voor de toko van de heeren Bouman & Co; in de stad.

Op Woensdag den 15den April.

Voor de woning van den heer D. A. Hofland over de Rozendoornlaan, en des avonds in de societeit Concordia. van Boeken en muziek.

Op Donderdag den 16den April.

Bij den pachter der pandjeshuizen Tan Tong Liep in de Chin. kamp.

ADVERTENTIEN.

GEBOORTEN.

Bevallen van eene *DOCHTER*, J. C. BERGMANS, WENTZEL.

SOERABAYA, 8 *April* 1857. (223)

STERFGEVALLEN.

Op heden overleed ALETTA CAROLINA WEIJDEMULLER, wed. VELT, in den ouderdom van 67 jaren.

TERNATE, 14 *Maart* 1857 (232)

PASSAGE NAAR NEDERLAND.

Wordt aangeboden met het Ned. Barkschip *CHRISTIAAN HUYGENS*, kapt. J. MULLER, voerende een bekwaam geneeskundige en zeer goed ingerigt voor den overvoer van eene familie of wel enkele personen.

Het vertrek van hier via BATAVIA zal plaats hebben in de tweede helft dezer maand. Adres bij

SOERABAYA, RUYL CRAMER & CO.
11 *April* 1857. (235)

VENDUTIE

Op Dingsdag den 14den April 1857.

Aan de Groote Rivier, bij **A. BOUMAN & CO.**

Van een factuur HEMDEN en MODEWAREN, min of meer door zeewater beschadigd, verder VERLAKT LEDER, DAMESKLEEDJES, GORDIJNEN, KRAMERIJEN, TAFELMESSEN, BRANDY, GOLD SHERRY, KISTWIJN, VELIN PAPIER, HOEDEN en PETTEN, CIGAREN, LAMPEN, SCHILDERIJEN, LIJNOLIE, TERPENTIJN, WITTE en ZWARTE VERW, LAMPGLAZEN, WASCHSTELLEN, KURKEN en hetgeen verder zal worden te voorschijn gebragt. (221)

BOEKVERKOOPING.

Op Woensdag den 15den April, des avonds ten 7 uur, zal door de ondergeteekenden, in de Societeit CONCORDIA, VERKOOPING worden gehouden van eene aanzienlijke verzameling BOEKWERKEN, waarbij ook eene partij MUZIJK voor piano, zang enz.

De catalogus wordt met den *Oostpost* aan de geabonneerden in den Oosthoek en te dezer plaats *gratis* rondgezonden, en is voorts op *franco* aanvrage *gratis* verkrijgbaar.

(211) E. FUHRI & CO.

VENDUTIE.

Op Maandag den 20sten April 1857,

Zullen te *Redjo-Sarie*, district *Goreng-Gareng*, residentie *Madioen*, publiek worden verkocht, de MEUBILAIRE GOEDEREN, PAARDEN en RIJTUIGEN, behoorende tot de nalatenschap van wijlen den Heer A. HEYERDAHL, in leven suikerfabrikant aldaar. (233)

VERKOOP BIJ EXECUTIE.

Krachtens eene notarieële obligatie de dato 19 *April* 1851 N°. 53, gepasseerd voor den alhier residerenden Notaris Z. A. EECKHOUT en getuigen, zal op den 22sten *April* 1857, ten behoeve van J. F. NEYNDORFF en ten laste van den boedel van wijlen S. K. DE BRUINE, door mij ondergeteekende, deurwaarder bij den raad van justitie, bij wege van Executie, voor de woning van Mevrouw de weduwe DE BRUINE, publiek worden verkocht eenige MEUBELAIRE GOEDEREN en eene welluidende PIANO.

De waarnemend Deurwaarder,
(224) J. P. SPANGENBERG.

De snelzeilende Engelsche BRIK **„ALGERINE,"** ladende p. m. 4000 picols.

en

De Engelsche BARK **„EBLANA,"** ladende p. m. 4500 picols. Te bevragen, bij

(219) HUNTER HOUGHTON & CO.
BATAVIA.

WORDT TE KOOP GEVRAAGD:

Twee Schepen van Jattie-hout gebouwd, een groot van 200 tot 250 lasten en een van 100 tot 120 lasten; adres onder Letter D te SAMARANG, bij

(236) V. H. NOMAN, KOLFF & CO.

Eene ruime, bijna nieuwe en groote REISWAGEN, met zes kasten.

J. HAGEMAN, JCz.
(234) qq.

WORDT GEVRAAGD:

Eene Europesche vrouw of weduwe, van middelbaren leeftijd en eene burgerlijke afkomst, tot het houden van opzigt in eene huishouding.

Adres bij de uitgevers dezes. (231)

De Heer W. HULSHOFF heeft de generale procuratie van

SOERABAYA, KRUER VON OVEN & CO.
9 *April* 1857. (228)

SOERABAYA, den 13den April 1857.

— In den nacht van den 2den dezer heeft nabij de dessa Tjelaket eene aardstorting of eboulement plaats gehad, waardoor een gedeelte oro oro land, ter lengte van ca. 50, ter breedte van 50 en ter diepte van 2 roeden is ingezakt en herschapen in eenen stroom, ter breedte van 30 roeden, loopende over den weg naar Trawas, zoo dat de pasage naar laatstgenoemde plaats door dit ongeval is gestremd.

BATAVIA. — Als een vervolg op het medegedeelde in ons nommer van 25 Maart jl., nopens de gebeurtenissen te Serawak en de zending derwaarts van Z. M. stoomschip *Admiraal van Kingsbergen*, kan hier nog het volgende worden vermeld.

Wegens zwaren wind en hooge zeeën, waardoor het stoomschip tot twee malen toe in de Sambas-rivier de wijk had moeten nemen, had de *Admiraal van Kingsbergen* 8 dagen reis van Pontianak naar Serawak.

Aldaar aangekomen, vond men de rust hersteld, zijnde het aan sir J. Brooke gelukt, de Maleijers en Daijaks op te roepen en onder de wapenen te brengen, en met hunne hulp de oproerige Chinezen te verdrijven.

Hoezeer dus van de aangebodene hulp geen dadelijk gebruik behoefde te worden gemaakt, heeft sir J. Brooke schriftelijk en mondeling zijne innige dankbaarheid daarvoor betuigd.

De *Admiraal van Kingsbergen* keerde derhalve, na slechts 2 dagen te Serawak te hebben vertoefd, naar Pontianak terug, waar die bodem den 12den Maart arriveerde.

Het bleek weldra, dat de geheele, in opstand gekomene kongsi San-tian-kee, ruim 2000 koppen sterk, door dajaks van Serawak hevig vervolgd, op het grondgebied van Sambas de wijk had genomen, waar zij van het Nederlandsch bestuur lijfsgenade afsmeekte; zulks is aan die lieden verleend, nadat zij de door hen medegenomen wapenen afgegeven, en verder onder eede beloofd hadden, zich als rustige onderdanen te zullen gedragen.

Men wil dat ruim 500 hunner in de gevechten tegen de Daijaks zijn gesneuveld.

Z. M. stoomschip *Merapi*, dat van Batavia gezonden was om, zoo noodig, mede te werken tot bescherming der Britsche onderdanen te Serawak, is mede herwaarts terug gekeerd.

CHERIBON. — Op Zaturdag den 21sten Maart jl., des avonds ten 7 ure, zijn alhier aangeland drie sloepen met den gezagvoerder, genaamd Allan Bolton, en de geheele bemanning, bestaande uit 22 personen van het op de hoogte der Karimata passage verongelukte Engelsche schip *Gipsy*.

Dit vaartuig, beladen met rijst, kaneel en huiden, verliet op den 14den Maart jl., Batavia, bestemd naar Singapore. Op den 16den daaraanvolgende nabij de oostelijkste van de groep eilanden, genaamd Schaarvogel, stiet het op eene blinde klip, waardoor het onmiddelijk in zinkenden staat verkeerde. De bemanning had slechts den tijd zich in de booten te redden, met medeneming van een weinig scheepsbeschuit, wijn en slecht water, waarmede zij zich gedurende 6 dagen hebben moeten behelpen.

Bij hunne aankomst alhier zijn zij in de gouvernements herberg opgenomen, alwaar, tot op hun vertrek naar Batavia, in hunne eerste behoefte is voorzien.

TAGAL. — In den nacht van den 18den Maart heeft eene aardstorting plaats gehad van den bergheuvel Poelasarie, nabij de dessa Goenoeng tiga, in het district Bongas.

Twee Javaansche vrouwen, die bij eenen aan de helling van dien heuvel aangelegden djagongtuin de wacht hielden, werden geheel onder de aarde bedolven, waaruit zij eerst den volgenden morgen levenloos zijn opgegraven.

CELEBES EN ONDERHOORIGHEDEN. — De berigten van dit gewest loopen tot den 16den Maart, en melden onder anderen het overlijden, op den 14den Februarij dezes jaars, van Achmad Saleh, ook genaamd Aroe Poegie, vorst van Bonie, en den overgang van het bestuur van dat rijk op zijne weduwe, Basoe Kadjoeara.

Op den 20sten Januarij jl. werd te Makassar het berigt ontvangen, dat op den 11den dier maand, des morgens ten zeven ure, op de hoogte van Oedjong Pelang, even benoorden den hoek van Boeloe Boeloe, eene praauw, varende van Bontain naar Makassar, door twee groote en twee kleine rooversvaartuigen was aangevallen. — Daar zich echter toevallig op die praauw bevond een gewapend militair escorte, bestemd tot overbrenging van eenen arrestant, zoo werd er wederstand geboden, waarbij een der roovers, door een' geweerkogel getroffen, over boord viel, hetgeen de praauwen deed afhouden en koers stellen naar straat Saleijer.

Sedert ruim twee maanden was dit het eerste feit, dat van het aanwezen van zeeroovers getuigde.

Tot beveiliging der kust werden onverwijld door het bestuur de noodige maatregelen genomen.

Den 14den Januarij keerde ter reede van Makassar terug Z. M. schroefschoener *Montrado*, komende van eenen kruistogt in straat Makassar tegen de zeeroovers, zonder echter iets te hebben ontwaard. — Bij die gelegenheid zijn de Palosbaai mitsgaders de Tangalissian-eilanden op nieuw doorzocht.

BANDA. — De weersgesteldheid was hier gedurende de maanden December 1856 en Januarij 1857 verre van gunstig, en kenmerkte zich door zware regens en hevigen wind, waardoor de daken van sommige gehouwen en vooral der bijgebouwen van het residentiehuis, min of meer hebben geleden.

Ten gevolge van het vochtige weder, liet ook de gezondheidstoestand veel te wenschen over, en telde men, onder de Europesche zoo wel als onder de inlandsche bevolking, veel koortslijders.

Gedurende de maand Januarij werden verscheidene schokken van aardbeving waargenomen.

De eerste, die plaats had in den nacht van den 11den op den 12den, omstreeks ½12 ure, was kort van duur doch zeer hevig, van eene vertikale rigting, en vergezeld van een zwaar gebrom uit den Goenoeng Api. Schade aan gebouwen is echter niet waargenomen.

De tweede vond plaats in den morgen van den 16den omstreeks 4 ure; de schok was ligt en had de rigting van het oosten naar het westen.

De derde, die den namiddag van den 18den, even na 2 ure, gevoeld werd, was mede zeer ligt en had de rigting van het noorden naar het zuiden; de vuurberg rookte dien dag buitengewoon zwaar en het weder was drukkend.

Op ultimo December 1855 bedroeg de productie:

	Foelie.	125,717 pd. en
op ultimo 1856		187,575 „
	dus meer in 1856 .	61,858 pd.
	Noten.	502,868 pd. en
op ultimo 1856		750,300 „
	dus meer in 1856 .	247,432 pd.

TERNATE. — De weersgesteldheid was in de maand Februarij jl. zeer onstuimig; zware regenbuijen en hevige windvlagen werden schier dagelijks ondervonden.

Op den gezondheidstoestand was daarvan geen nadeeligen invloed te bespeuren.

Den 26sten Januarij, omstreeks 4½ uur in den namiddag, en den 10den Februarij, des avonds omstreeks 10 ure, werden ligte aardschuddingen waargenomen, die echter geene schade aanrigtten.

Op den 11den December zijn de lands middelen in deze residentie voor het jaar 1857 in veiling gebragt; de amfioenpacht en de lombard behaalden minder dan voor 1856 was verkregen; de overige middelen zijn een weinig gestegen.

Volgens bij het bestuur ingekomen tijdingen, moeten zich op sommige plaatsen dezer residentie zeeroovers hebben vertoond.

TIMOR. — De berigten uit dit gewest ontvangen, loopen tot den 2den Februarij jl.

Gedurende de maanden December en Januarij was de weersgesteldheid zeer ongunstig, zijnde bijkans dagelijks zware regenbuijen gevallen, vergezeld van hevige windvlagen.

Ten gevolge van het slechte weder, heerschten te Koepang vele ongesteldheden, vooral rhumatische koortsen, die zich aanvankelijk tot het garnizoen en de Chinesche bevolking bepaalden, maar in de maand Januarij ook onder de Europesche en inlandsche bevolking vele zieken deden tellen.

Aan het te veld staande gewas was weinig schade toegebragt.

Met de omliggende eilanden en zelfs met de nabijgelegene kust was de communicatie door het ongunstig weder gestremd, zoodat er geene levensmiddelen van buiten te Koepang konden worden aangevoerd, en de voorraad aldaar aanmerkelijk in prijs is gestegen.

Door het bestuur is last gegeven, dat door de bevolking, die onder het onmiddelijk gezag van het gouvernement staat, en bij welke de voedingsmiddelen begonnen te verminderen, aanplantingen zullen worden gedaan van datgene wat spoedig rijpt en tot voedsel dienen kan, tot

tijd en wijle de thans geplante en over het algemeen gunstig staande djagon geoogst kan worden.

SINGAPORE.

Op den 16den Maart kwam te Singapore aan eene boot waarin zich negen man bevonden van de equipage van het Peruviaansche schip *Carmen*. — De volgende bijzonderheden zijn ons door den eersten stuurman van dien bodem medegedeeld.

Het Peruviaansche schip *Carmen*, kapitein Louis Camogli, bestemd naar Callao, verliet op den 1sten Maart Swatow met 200 Chinesche koelies en de passagiers Pedro Perreira, Carlo Massion, José Pioman, N. Rivera, T. Collasas, Atianasia Cardamè, en M. Tisé. — Op Zondag den 8sten Maart, tegen 7 of 8 ure in den avond, toen het schip zich bevond op de hoogte van de Groote Natunas, kwam de tolk bij den kapitein en waarschuwde hem dat de koelies onder elkander eenen opstand beraamden en zich van het schip wilden meester maken; — daar het avond was werden de koelies op dat berigt in het tusschendeks opgesloten. Tegen elf ure kwam de tolk weder bij den kapitein met verzoek om de Chinezen in vrijheid te stellen, doch de kapitein stelde hem te vreden met dat tot den volgenden dag uit te stellen, wanneer hij de vier belhamels in de boeijen wilde sluiten.

Den volgenden ochtend tusschen 7 en 8 ure, kwamen de koelies op het dek en hielden zich rustig tot dat de equipage ging ontbijten, maar toen gingen eenige koelies, waarschijnlijk in het denkbeeld dat het scheepsvolk zich dan alleen met het blusschen zouden ophouden en het schip dan gemakkelijk konde vermeesterd worden, naar het voorste gedeelte van het schip en wierpen brandend stroo in het ruim tusschen het stroo hunner matrassen, papier en planken van kisten die zij met dat doel schenen uit elkander gebroken te hebben. — De equipage wapende zich echter dadelijk en dreven de koelies naar omlaag. — De kapitein liet eerst het kruid over boord werpen en trachtte daarna door de luiken te sluiten het vuur te verstikken.

Maar te vergeefs; de vlammen woedden weldra door en over het geheele schip heen, en lieten naauwelijks den tijd om twee booten uit te brengen.

De kapitein, stuurlieden en equipage, te zamen veertien koppen, en zeven passagiers, begaven zich in de booten en verlieten het brandende schip, zonder water of levensmiddelen, slechts eenige wapenen medenemende.

De kapitein bevond zich in dezelfde boot met den eersten stuurman toen hij zag dat er geen enkel zeil in het vaartuig was; waarop hij zich in de andere boot begaf en naar het schip terugkeerde om te trachten het een of ander magtig te worden dat tot zeil konde gebezigd worden.

De koelies, die in dien tusschentijd de luiken hadden weten open te breken, zag men langs het want in de masten klimmen, die echter spoedig met hen over boord en in zee vielen. De boot waarin de kapitein zich bevond, was juist tot naast het schip gekomen, toen dit zonk en veronderstelt men dat de boot door het zinkende schip in de diepte werd medegesleept daar men noch van den kapitein, noch van een der bootelingen iets meer bespeurde, niettegenstaande de stuurman nog bijna vier uren naar hen bleef zoeken.

De meeste koelies moeten in den rook verstikt zijn geworden en allen kwamen om het leven, op den tolk na, van wien de stuurman later vernam dat alleen zeeziekte de oorzaak was dat de koelies het schip niet reeds dadelijk buiten de haven van Swatow hadden vermeesterd, zoo als geschied was, met het Fransche schip *Anais*.

In de boot die met het schip mede is gezonken, waren buiten den kapitein nog drie Chiliërs, twee Italianen, twee Grieken, drie jongens en twee bedienden die allen tot de equipage behoorden en een oud man, een Griek, passagier. In de andere boot, waarmede de stuurman te Singapore aankwam, waren de zeven passagiers bovengenoemd en vier man van de equipage, die niets anders bij zich hadden dan een geweer zonder kruid of lood, drie sabels en twee manden aardappelen.

In deze laatste boot waren, zoo als boven reeds gezegd is, geene zeilen, waarom men er een maakte van de hemden van hen die er aan boord waren en, dus toegerust, legden zij aan op Singapore als de naaste haven, waar zij eene schuilplaats konden vinden. Hun lijden was vreesselijk: in eene opene boot gedurende negen dagen blootgesteld aan weêr en wind, zonder water en geen ander voedsel dan twee manden raauwe aardappelen en een dolfijn die zij zoo gelukkig waren te vangen en die zij zoo raauw verslonden. In dezen toestand geheel uitgeput, werden zij nog op de hoogte van Poelo Tinggi aangevallen door eene rooversprauw, bemand door drie Maleijers en een jongen, die hen met spietsen wierpen en een van de matrozen en de passagier Pedro Perreira doodden. — Eenigen werden nog gewond, doch door de hevigste inspanning gelukte het hen uitgehongerd als zij waren, hunne aanvallers te ontkomen en Singapore te bereiken, waar twee hunner in het hospitaal werden opgenomen om van hunne wonden te worden genezen en de anderen zich thans in het gesticht voor zeelieden (sailors-house) bevinden.

Het is bevreemdend dat er na zoo vele voorbeelden als de laatste tijd opleverde, nog gezagvoerders zijn die koelies in zulken grooten getale aan boord willen nemen. — Ook hier bestond bij de zoogenaamde landverhuizers waarschijnlijk reeds voor zij te Swatow aan boord kwamen, het voornemen om het schip af te loopen en zich toe te eigenen.

— Het Amerikaansche schip *Ceres* lag in den nacht van den 15den Januarij jl. op de reede van Pinang, toen door de equipage een tijger werd gezien die digt naast het schip zwom. — Zij schoten er op zonder het dier te raken, dat doorzwom in de rigting van de wal. Tegen 4 ure des ochtends, hoorde een Jemedar van de policie iets achter de palings aan de noordzijde van het havenhoofd, en denkende dat het een Maleijer met een vruchten praauwtje voor de markt was, ging hij zijns weegs; een weinig verder, hoorende dat hij gevolgd werd, zag hij om en ontwaarde tot zijn groote schrik dat het een volwassen tijger was. Het dier volgde hem tot aan de wachtkamer in de Gouvernements bureaux, van waar het terugkeerde en de poort van het Commissariaats gebouw inging. — De sepoys (inlandsche soldaten) die daar de wacht hadden, schenen zich niet geregtigd te achten om zonder orders op het dier te schieten, doch de Jemedar kwam spoedig met een kameraad en eenige policiedienaren opdagen. — Intusschen was de tijger in eene ruimte tusschen twee pakhuizen gekropen. De belegeraars klommen op de daken der pakhuizen aan weêrzijden van de opening zoo ook de heer Gottlieb, die gewekt was, op het dak van dat gedeelte zijner bijgebouwen waarop de weg dood liep. — Van deze drie stellingen nu werd een hevig vuur geopend op den tijger, die men slechts zeer onduidelijk zien kon. Het dier nam een sprong naar een van de Jemedars, maar kon hem niet bereiken. — Tusschen de dertig en veertig kogels werden op hem afgeschoten en ieder maakte gelijkelijk aanspraak op de eer van hem de doodelijke kogel te hebben gegeven. — Toen de Inspecteur Ward kwam, vond hij hem stervende met de klaauwen zwaar gewond door de poging om tegen de muur op te springen. — Zij die hem afgemaakt hebben, verdienen eene goede belooning, want als de tijger met het aanbreken van den dag de stad was ingekomen waren er stellig ongelukken gebeurd.

Dit is een van de vele bewijzen voor de, op Java zoo dikwijls tegengesprokene, daadzaak dat de tijger in 't geheel niet bang is om te water te gaan, terwijl in het hier medegedeelde geval het dier ruim twee palen heeft moeten zwemmen om van de kust van het Maleische schiereiland naar Pinang te komen.

— De *China Mail* meldt dat de welbekende zeeroover kapitein Chu Kwai, op wiens hoofd een grooten prijs was gesteld, zich met het Chinesche bestuur had verzoend en zelfs de witte knoop had erlangd voor de uitlevering van negen vreemdelingen die onder hem dienden. Eene bittere waarschuwing voor de vrijwilligers! — vijfenzeventig zeeroovers die door de *Niger* en de *Auckland* waren gevangen genomen, zijn in handen gesteld van de overheden te Kauloong.

— De oorlogstoomboot *Niger* had den 26sten drie roovers jonken genomen, die trachtten onder de Chinesche rebellen-vlag te vlugten.

MERKWAARDIGE OUDERDOM VAN DUIVEN.

— In de maand Maart 1830 ontving een ingezetene alhier van den heer S..., wien toen de waarneming der betrekking van Assistent-Resident te Bankallang was opgedragen, een paar duiven (Columba oxyura) ten geschenke, afkomstig van den laatst overleden sultan van Madura. De eene duif stierf in 1853 en de andere dezer dagen. De juiste onderdom kan echter niet worden opgegeven; naardien die duiven reeds in 1830 volwassen waren. Dit mag als zeker worden aangenomen dat de eerst gestorvene 23 en de laatste 27 jaren in het bezit van dien ingezetene zijn geweest.

DE ABT VERGER.

De ongelukkige Verger heeft de doodstraf ondergaan en het laatste bedrijf van dit, in allen deele zoo droevige treurspel was pijnlijk om aan te zien; des misdadigers laatste uren waren eene wanhopige worsteling tegen zijn lot, die ten laatste overging in de uiterste moedeloosheid. De geestelijkheid heeft de ontdekkingen ontloopen, waarmede de moordenaar hen dreigde, doch heeft zich door deze zaak bij velen gehaat gemaakt; of dit te regt is of ten onregte is moeijelijk te bepalen.— Zoo veel echter is zeker dat de wijze waarop het regtsgeding is gevoerd geworden, weinig ten voordeele der Fransche regtsbedeeling pleit.

De omstandigheden die de moord vergezelden, zijn reeds zoo algemeen bekend, dat het overbodig is, dezelve hier te herhalen. Te midden van zijne pracht en praal met den rijk versierden mijter op het hoofd, de glinsterende staf in de hand, en de vingeren zegenend uitgestrekt voor de eerbiedig knielende menigte, werd hij door des moordenaars hand geveld.— Dit alles geschiedde openlijk en voor aller oog; maar de geheime oorzaak die tot deze vreesselijke daad leidde is slechts aan weinigen bekend.— De geschiedenis van den moordenaar wordt van het hoogste belang, sedert die eindigde in den dood van den hoogen prelaat. Des aartsbisschops gewelddadigen dood zoude, op den eersten aanblik, reeds belangwekkend genoeg schijnen om alle versiering en toevoegselen overtollig te maken en toch heeft het mystieke en wonderbaarlijke het verhaal reeds met een digt vernis bedekt.

De kerk, altijd gereed om de eer harer zonen te redden, altijd bezorgd om hare eigene dwalingen en te kortkomingen te verbergen, heeft, zoo zij het al zelve niet deed, dan toch wijsselijk in anderen aangemoedigd, om de onzinnigste verhalen te verspreiden omtrent alles wat betrekking had op den vreesselijken moord, gepleegd op het hoofd der Gallische kerk, omdat hij het behoud zijner willekeurige magt had gesteld boven de regten van de kerk, welker overleveringen en gebruiken hij had verloochend om hen te vleijen, wier goed- of afkeuring hem gelijkelijk onverschillig had moeten zijn.

De geschiedenis van den abt Verger echter is vreesselijk zij is bezegeld met het breede lemmet van een flikkerend Catalanisch moordtuig en geschreven in het bloed van den hoogsten kerkvoogd des lands; en daarom zal zij nu vruchten dragen.— Zoolang als hij met zijne verongelijkte broederen op nederig smeekenden toon het verhaal hunner verongelijkingen voordroeg, zoolang werden zij hulpeloos en aan gebrek ter prooije gegeven; zoolang werden zij verstooten en verschopt om dood te hongeren; maar nu, zal de kerk nu nog met die arme hulpeloozen spelen en hen veronächtzamen?

Niettegenstaande de smet die men van alle zijden zoo gretiglijk op den goeden naam van den abt Verger heeft trachten te werpen, kan ik verzekeren dat het certificaat van den bisschop van Meaux, ten gevolge waarvan de abt in zijne bediening werd geschorst, letterlijk is vervat in de volgende bewoordingen: caractère violent, grande exaltation religieuse, mais de moeurs irréprochables — (driftig karakter, — opgewonden waar het de godsdienst geldt; maar onberispelijk in zijne gedragingen). — Waar hij ook ooit zijn verblijf hield, heeft men nimmer iets in hem te laken gevonden.— Met ontembare geestkracht begaafd; een hartstogtelijk dweeper met de leerstellingen van de kerk van Rome, had hij zijn geheele leven gewijd aan de studie van de hoogere punten der Godgeleerdheid en was niet weinig ingenomen met zijne kennis der hoogere waarheden.

Zijne jeugd bragt hij door in onafgebroken arbeid, Te arm om te St. Sulpice te studeren, was hij genoodzaakt zich te laten opnemen in het *Petit Seminaire de St. Nicolas du Chardonnet*, onder directie van den abt Dupaloux, die algemeen bekend is, als zeer wereldsch-gezind, en wiens leerstellingen weinig weerklank vonden in een gemoed als dat van den jeugdigen Verger, dat veelëer eenen natuurlijken aanleg verried voor het martelaarschap voor een als heilig beschouwd geloof, zoodat hij in zijnen arbeid geheel zijne eigene keuze volgde. Hij verliet het Petit Seminaire dan ook na volbragte studiën, weinig ingenomen met het onderwijs dat er gegeven werd en met den toon die er heerschte.

Hier volgt eene duistere bladzijde in het leven van den abt Verger, — eene bladzijde die wij voorbijgaan zonder haar verder te willen inzien.

Hij werd benoemd te St. Germain l'Auxerrois, eene kerk waaraan zich, door eene zonderlinge zamenloop van omstandigheden, eene reeks van weinig eervolle herinneringen verbonden waren. De abt was jong en zonder ondervinding en hetgeen hij te St. Germain l'Auxerrois zag, was hem eene hevige aanstoot voor zijne zedelijke grondstellingen en, grootelijks ter eere van het Petit Seminaire, was hij onschuldig genoeg om te gelooven, dat de autoriteiten onbekend waren met de geheime leefwijze van de geestelijkheid, waarop hij alles aan het licht bragt met een vuur en eenen ijver, die hem al de vervolgingen van zijn later leven op den hals haalden. — Natuurlijk was iemand van dien stempel ongeschikt voor de dienst te Parijs, waarom hij dan ook spoedig werd weggezonden naar de provincie, met aanbeveling aan den bisschop van Meaux, aan wiens zorg men hem toevertrouwde, dat al zijne gangen naauwkeurig moesten worden nagegaan en dat de stellingen die hij verkondigde aan eene strenge censuur moesten worden onderworpen.

Gedurende eenigen tijd leefde hij stil voort in zijne kleine pastorij, tevreden met zijne nederige gemeente, weinig studerende en zijne pligten getrouw vervullende, terwijl het uitoefenen van weldadigheid, zijne vroegere eerzucht om een geleerd man te worden, bijna geheel deed vergeten. Hier — te midden van deze stille afzondering — komt het mandaat van den Paus, dat het geloof aan de onbevlekte ontvangenis van de maagd Maria vaststelde, een punt, dat tot dien tijd steeds aan elks vrije keuze was overgelaten. Eensklaps ontwaakte de bijna vergetene geleerdheid van den godgeleerde, en de veerkracht van den strijdenden redenaar. Van den kansel verklaarde hij die leerstelling als heiligschennend; als eenen terugkeer tot de verheerlijking van de Godin Isis, tot de aanbidding der geslachtsneiging, tot de schoonheid der Grieken en de Heva der Hebreën. — Hij toonde de in der tijd verspreide wondermedaillo, waar het beeld van de Isis der Egyptenaren in een driehoek stond, tredende op een slang die de toovercirkel om hare voeten vormde. Hij voorspelde, dat uit zulk eene heidensche aanbidding den val van de kerk van Rome zoude voortkomen en drong er bij zijne gemeente op aan om, tot het uiterste, die heiligschennende dogmata daadzakelijk te weren.

Het is bijna overbodig hier bij te voegen, welke uitwerking deze uitbarsting van welsprekendheid had. — De bisschop van Meaux was zoodanig in de angst, dat hij naar Parijs telegrapheerde, dat hij zich daar binnen weinige uren zou laten vinden.

In het aartsbisschoppelijk paleis werd eene vergadering met geslotene deuren gehouden, waarvan het gevolg was, dat den abt Verger verboden werd te prediken of eenige dienst te doen, tot dat hij zijne dwalingen openlijk zoude hebben herroepen. — Nu kwam de alles kleinächtende moed van den martelaar bij den abt Verger boven. Hij weigerde om een tittel of yota van het gezegde te herroepen.

Hij zocht den aartsbisschop in zijn paleis op, hekelde hem over zijne domheid en liet hem zijne meerderheid diep gevoelen.— Acht maanden gingen voorbij. — Des abts middelen raakten uitgeput en dit was der kerk niet onbekend. Niet lang duurde het dan ook of hij vroeg een laatst en beslissend gehoor bij den aartsbisschop, die zulks met een glimlach toestond en zich liet ontvallen: vroeg of laat komen de verdwaalde schapen toch weder in de kooi terug (tôt ou tard brebis égaré rentre au bercail), denkende dat de abt dit gehoor verzocht, om hem zijne herroeping voor de voeten te komen leggen. — Dit viel echter anders uit: — het onderhoud was zóó stormächtig dat zelfs de zoo bedaarde en kalme aartsbisschop van top tot teen beefde. De abt kwam om te vragen, of, nu men hem had geschorst en hij dus in zijn beroep geene middelen van bestaan meer vond, het hem geöorloofd was naar eenig ander middel van bestaan om te zien, te huwen en als gewoon burger te leven. De aartsbisschop ontzette alleen op het denkbeeld dat men hem zulk eene vraag kon doen die, meer nog dan al het andere, het bewijs gaf dat de abt onherroepelijk verloren was. — Deze stond op en met tranen in de oogen staarde hij den aartsbisschop in het gelaat.— Heengaande, keerde hij zich, aan de deur der kamer gekomen, nog eens tot den aartsbisschop en zeide met bevende stem: „Waarvan moet ik dan leven en waar „zal ik brood vinden? moet ik dan dood hongeren, ten „zij ik er in toestem, om leerstellingen te verkondigen die „ik weet dat valsch zijn?"

„Ma foi, mon cher, c'est votre affaire et non la mienne (ja, mijn waarde, dat moet gijzelf weten, dat gaat mij niet aan), antwoordde de aartsbisschop, geheel ten einde geduld,

op het oogenblik dat de kamerdeur geopend werd en de hofmeester aankondigde, dat de tafel gedekt was met de luide uitroeping: „Monseigneur est servi," waaruit bleek dat voor zijne Eminentie het gevaar van gebrek te lijden nog niet zoo dadelijk voor de deur stond. — De abt wilde nog iets zeggen, maar het berigt van den hofmeester en de geur die van de eetzaal kwam, hadden meer aantrekkingskracht, zoodat de prelaat niets meer hoorde en zich verwijderde, terwijl de abt Verger, met de wanhoop en wraakzucht in het hart, terugkeerde naar zijn zolderkamertje, waar hem eene drooge broodkorst wachtte. (*Singapore Freepress.*)

DE INVLOED DER GOUDDELVING OP DEN WERELDHANDEL.

De geregelde bewerking der goudmijnen van Californie begon in 1848; die van de Australische beddingen in 1851. — Volgens opgaven hebben Californie en Australie te zamen reeds voor eene waarde van vijftien honderd millioenen gulden opgeleverd; terwijl men thans rekent, dat elk dezer landen eene jaarlijksche opbrengst van *f* 144,000,000 afwerpen.

Op het eerste gezigt zou het schijnen dat de aardbodem in de laatste tijden alleen goud had voortgebragt, hetgeen echter niet het geval is; want de goudproductie heeft bijna gelijken tred gehouden met de voorbrenging van zilver, hetgeen voldoende bewezen wordt door de daadzaak, dat de betrekkelijke waarde der beide metalen, die vroeger stond als 15 : 1, zoo weinig verandering heeft ondergaan, dat die verhouding thans met niet meer dan 5% ten voordeele der waarde van het zilver verschilt. Het verschil in de waarde der metalen is natuurlijk de maatstaf van de verhouding in derzelver voortbrenging, en dit verschil had niet zoodanig geëvenredigd kunnen blijven; wanneer Californie niet gelijktijdig met deszelfs goud een nieuwen aanvoer van kwikzilver had voortgebragt. — In de rijkste mijnen wordt de zilver-productie te weeggebragt door amalgamatie en hangt dus de meerdere of mindere voortbrenging geheel af van den prijs van het kwikzilver, in welk metaal de Californische mijnen zóó rijk zijn dat de oude prijs van *f* 2,70 per pond is gedaald tot op 86 cents per pond. — Het is dus volkomen zeker dat, op het kleine verschil van 5% na, de zilver-productie gelijken tred heeft gehouden met die van goud; en gevolgelijk dat gedurende de laatste acht jaren de in den handel aanwezige hoeveelheid kostbare metalen is vermeerderd met eene waarde van *f* 2,925,000,000.

Toen de ontdekking van de uitgestrekte goud-beddingen van Californie wereldkundig werd, vreesde men dezelfde gevolgen die in de 16de eeuw de aanvoer van Amerika's goud en zilver had te weeg gebragt; dat is, dat de prijs dier metalen tot op een derde van derzelver vroegere waarde zoude dalen, en dat alle andere artikelen, arbeidsloonen, etc., tot op driemaal derzelver waarde zouden stijgen. — De rentenier zoude in wezenlijke waarde slechts een derde van zijn uitgezet kapitaal terug erlangen en de schulden der natien zouden beschouwd worden als tot op een derde te zijn verminderd; terwijl de renten daarover zouden worden uitbetaald in eene munt, die twee derden van derzelver waarde had verloren.

Deze vrees is echter gebleken geheel ongegrond te zijn geweest. De grootere toevoer van kostbare metalen heeft de nijverheid zoodanig aangespoord, dat deze eene zoo aanzienlijke hoeveelheid andere voortbrengselen daartegen over heeft gesteld, dat het evenwigt ongeveer is bewaard gebleven. — Het is waar, er zijn prijsverhoogingen geweest, en in sommige artikelen zelfs hebben zeer belangrijke rijzingen plaats gehad; in geen geval echter werd het verschil zoo groot als men had gevreesd, en dáár, waar zulk eene prijs-verhooging plaats vond, was zulks steeds het gevolg van bijzondere oorzaken en wel meestal dáárvan, dat de aanvoer of voortbrenging geen gelijken tred hield met de toenemende behoefte.

Elke graansoort heeft eene belangrijke rijzing ondervonden, veroorzaakt door meer of minder mislukte oogsten in de verschillende deelen van Europa, waardoor de behoefte de voortbrenging overtrof. — Vleesch steeg in Engeland tot niet minder dan 50% boven de vroegere waarde, niettegenstaande dáár in 1855 ruim 250,000 runderen en ander slagtvee werden ingevoerd; maar welke bijna ongeloofelijke hoeveelheden levensmiddelen werden ook niet naar Californië en Australië gezonden.

Ruwe katoen steeg in de laatste acht jaren 20 % en koffij cc. 50%, waarvan de voornaamste oorzaak moet gezocht worden in de verminderde voortbrenging van sommige tropische gewesten, misschien wel een gevolg van de emancipatie der slaven in de Engelsche kolonien. Thee echter, niettegenstaande de sedert jaren in China woedende burgeroorlog, slechts 12% en dat de Chinesche ruwe zijde tot 70% boven derzelver vroegere prijs is gestegen, is eeniglijk te wijten aan de in Frankrijk en Italie mislukte zijdeoogsten.

Daarentegen zijn artikelen waarin de behoefte de voortbrenging niet heeft overtroffen, op hunnen ouden prijs gebleven of hebben eene vermindering in waarde ondergaan. Zoo is het Engelsch staafijzer thans nog op juist denzelfden prijs als in 1848 en is de suiker 16% en de Australische wol 20% gedaald.

Duidelijk als het is dat de voortbrenging der verschillende artikelen gedurende de laatste acht jaren gelijken tred heeft gehouden met de énorme aanvoeren van kostbare metalen, moet zich de nijverheid in hare onderscheidene takken zeer hebben ontwikkeld. Daartoe strekke het volgende als een klein bewijs.— De uitvoeren van Engeland, die vóór de goud-ontdekkingen *f* 600,000,000 bedroegen, hebben zich verdubbeld en beloopen thans eene waarde van *f* 1200,000,000.— Eene gelijke vermeerdering van uitvoeren toonen de handels-rapporten van Noord-Amerika en ook in Frankrijk heeft eene groote uitbreiding in de exportaties plaats gevonden.

De voornaamste oorzaak van die vermeerderde uitvoeren moet natuurlijk gezocht worden in de goud producerende landen zelve.— Zoo bedroegen bij voorbeeld in 1849, twee jaren voor de ontdekking der Australische goudbeddingen, de uitvoeren van Engeland naar Nieuw-Holland omstreeks dertig millioen gulden, terwijl zij in 1854 eene waarde beliepen van honderd zestig millioen guldens en dus meer dan vervijfvoudigd zijn.

Men heeft zich noodeloos verontrust over den grooten uitvoer van zilver naar het oosten en voornamelijk naar Hindostan en China. Sedert het begin der laatste goudontdekkingen hebben die uitvoeren jaarlijks eene gemiddelde waarde van *f* 36,000,000, hetgeen over de laatste acht jaren nog geen tiende gedeelte is van de vermeerdering der productie van edele metalen en welke som ook niet buitensporig mag worden genoemd, als men in aanmerking neemt dat die werd uitgevoerd naar landen, die door bijna de helft van het menschdom zijn bewoond en waar men, behalve in China, noch zilvermijnen, noch banken, noch papiergeld aantreft en waar het volk is verslaafd aan de zucht tot schatten te vergaderen zonder die weder in omloop te brengen.

Is de tegenwoordige invoer van zilver in Hindostan grooter dan vroeger, dan is de reden alleen dáárin te zoeken dat de inboorlingen ons voor eene grootere waarde van hunne voortbrengselen leveren dan zij van ons in goederen terug nemen; waardoor van onze zijde de noodzakelijkheid ontstaat van in geld te betalen. — Dit is met China nog meer dan met Hindostan het geval. In 1849 leverde China slechts voor ongeveer *f* 36,000,000 thee aan Engeland, en in 1854, voor eene waarde van *f* 64,560,000. — Zoo ook werd in 1849 in Engeland van China ingevoerd voor eene waarde van *f* 14,400,000 aan ruwe zijde, hetgeen in 1854 klom tot een beloop van *f* 39,817,344, en in 1856 zal dat weinig minder zijn dan voor eene waarde van *f* 96,000,000. Het kan toch geene verwondering baren, dat men met specie moet aanvullen het verschil tusschen uit- en invoer, wanneer men bedenkt, dat Engeland in 1854 slechts voor eene waarde van *f* 18,000,000 in China invoerde, terwijl er van China naar Engeland voor ruim *f* 100,000,000 werd uitgevoerd. De toevloed van het Californisch en Australisch goud heeft dus nog geene vermindering teweeg gebragt in de waarde der edele metalen. — Wil men daartegen aanvoeren dat een tijds verloop van acht jaren te kort is, om zulk een' ommekeer te bewerkstelligen, als de oorkonden ons mededeelen, dat in de zestiende eeuw het gevolg was van den invoer van het goud en zilver van Zuid-Amerika, dan voeren wij daartegen aan dat, in den staat waarin zich thans het onderling verkeer der volken bevindt en met de tegenwoordige middelen van vervoer en exploitatie, acht jaren minstens gelijk staan met twintig jaren in de zestiende eeuw; en Adam Smith schrijft, dat de invloed van den toevoer van Zuid-Amerika's edele metalen zich in Engeland eerst omstreeks 1570 in al hare kracht begon te openbaren, dat was twintig jaren na de ontdekking van de mijnen van Potosi.

Zal echter die steeds voortgaande toevoer van goud en zilver uit de Australische en Californische mijnen niet later de gevreesde uitwerking hebben. — Wij gelooven het niet. — Wanneer die metalen geene vermindering in waarde hebben ondergaan, toen zij plotseling eene markt overstroomden, terwijl die op zulk eene gebeurtenis geheel niet was voorbereid, dan is het weinig waarschijnlijk dat zulks later zoude geschieden, nadat die toevoeren niet alleen verwacht worden, maar ook nadat de kanalen reeds zijn geopend, waarin die toevoeren moeten worden verzwolgen; nadat Australië en Californië eene bevolking tellen die er vroeger niet bestond, eene bevolking in wier behoeften moet worden voorzien, uitsluitend door diegenen die hen van hun goud en zilver verlossen. Wij gelooven niet dat zulks het geval kan worden, terwijl de wereld al meer en meer in een net van spoorweg- en telegraaf-lijnen wordt gewikkeld en de beschaving zich met reuzen schreden naar alle zijden uitbreidt. Integendeel, even spoedig als het zich produceert, zal het zich onder de nijvere volkeren verdeelen en als ware het, verliezen en het eenigste gevaar dat men zou moeten duchten, zou zijn, dat de goudmijnen eensklaps ophielden met hunne schatten voort te brengen of uitgeput raakten, waarvan het onvermijdelijk gevolg zou worden eene ongekende daling in den prijs van alle voortbrengselen, ja, de onmogelijkheid om voort te gaan op den voet, waarop thans alles in de wereld naar vooruitgang en uitbreiding streeft.

Ten slotte zullen wij hier alleen bijvoegen wat wijlen de heer Huskisson, de groote voorvechter van den vrijën handel, omtrent dit punt dacht. — Jacob, in zijn uitvoerig werk over de edele metalen, een werk, dat uitgegeven werd zestien jaren vóór de ontdekking der mijnen van Californie haalt aan, dat Huskisson reeds zag, dat eene groote toename van de productie der goud- en zilvermijnen de uitwerking zou hebben van allerzijds de nijverheid, geestkracht en uitvindingen aan te sporen en op te wekken, terwijl eene vermindering in de voortbrenging der edele metalen eene tegenovergestelde werking zoude hebben.

Wij behouden ons voor om in een onzer volgende nummers aan te toonen van waar men tot de dwaling kwam, dat eene groote vermindering in de waarde van de kostbare metalen het gevolg was van den toevoer daarvan uit Zuid-Amerika in de zestiende eeuw.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum	*Vlag*	*Namen der Schepen*	*Gezagvoerders*	*Van*
April 9	Amirikansche	Jennie W. Paine.	J. Colbum.	Batavia.
„ —	Ned. Ind.	stoomschip Padang.	B. J. Schipper.	Makasser
„ —	„ „	„ Ambon.	F. A. B. Hugenholtz.	„
„ 10	Nederlandsche	Anna en Christina.	J. C. Joon.	Amsterdam.
„ —	„	Petronella Catharina.	T. Hagen.	Batavia.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum	*Vlag*	*Namen der Schepen*	*Gezagvoerders*	*Naar*
April 8	Ned. Ind.	Kalimanten.	Lie Boenping.	Banjarmassing.
„ 9	„ „	Resgil Gair.	Sech Hoessin bin Osman.	Sandelhout Eiland.
„ 10	„ „	Ydroessie.	Said Abd. bin Alie Bafagie.	Grissee.
„ —	Nederlandsche	Cornelia.	J. B. Jaski.	Nederland.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag	*Namen der Schepen*	*Gezagvoerders*	*Bestemming*	*Agenten*
Nederlandsche	Euterpe.	Kuipers.	Nederland.	Fraser Eaton & Co.
„	Jacoba Cornelia.	T. Roosenboom.	China.	„ „ „ „
Ned. Ind.	Charlotte.	W. Bakker.	Batavia.	„ „ „ „
Amerikaansche	Jenny W. Paine.	Colburn.	Cowes.	„ „ „ „
Engelsche	Sidney.	Brown.	Balie.	„ „ „ „
Nederlandsche	Zuid-Beveland.	Boers.	Nederland.	Van Eck & Co.
„	Yssel.	. . . . . .	„	Schimmelpenninck & Co.
„	Christiaan Huijgens.	J. Muller.	Amsterdam.	Ruyl Cramer & Co.
„	Cheribon Packet.	Massinghen.	Onbepaald.	Van Leeuwen & Co.

Aangekomen Passagiers.

Met het Ned. schip *Jennie W. Paine*, de heeren W. Masson, Johnson, J. Nilson, J. Wels en W. MacNeal.— Met het Ned. Ind. stoomschip *Padang*, de heeren du Cloux, Rendorp, Kuiper, Treijn, Altheer en fam., Scheltema, Broekmeijer, twee Officieren, prins Hassan en fam., Z. M. troepen en banneliugen.— Met het Ned. Ind. stoomschip *Ambon*, luit.-ter-zee 2de klasse S. van Loo en de heer Le Clercq.— Met de Ned. brik *Anna en Christina*, mejufvrouwen C. van Dalen, B. van Dalen en D. van Dalen. — Met de Ned. bark *Petronella Catharina*, de heer van der Linden en familie.

Vertrokken Passagiers.

Met de Ned. bark *Cornelia*, de officier van administratie 3de klasse D. L. de Rochemont en een gepasp. militair.

Schepen liggende ter reede.

Z. M. wachtschip Batavia; de stoomschepen Suriname, Celebes en Vesuvius; de schoenerbrikken de Lansier, Egmond en het transportschip Merwede; de schepen Fulkus So-oot, Fathal Moebarak, Yssel en Jennie W. Painie; het stoomschepen Banda, Padang en Ambon; de barken Fatal Maän, Adrakool Haer, Bacht Mastora, Salma, Charlotta, Euterpe, Zuid-Beveland, Christiaan Huijgens, Jacoba Cornelia, Atiat Toolbarie, Cornia en Petronella Catharina; de brikken Cheribon Packet, Faidul Karim en Anna en Christina; de schoeners Bella, Bintang Timor en Bientang Batawie.

Uitvoer te Soerabaya van den 9den tot en met den 11den April 1857.

AANVOER.

Van Moluccos per het Nederl. Ind. stoomschip *Padang*, gezagv. Schipper, agent W. Cores de Vries.

$94\frac{1}{2}$ picols wilde noten, 5 picols was, 9 kisten kaijoe poetie-olie, McMillan Marten & Co; 2 kisten koopmanschappen, Fraser Eaton & Co; 75 kelders genever, 1 buks, Boeckholtz; 1 kist koopmanschappen, Adam & Co; $17^{32}/_{100}$ picols was, Nash; $72^{20}/_{100}$ picols geelhout, 24 picols koffij, $7^{70}/_{100}$ picols koper, 24 picols was, diverse Chinezen en Arabieren, $189^{03}/_{100}$ picols was, N. H. M.

UITVOER.

Naar Nederland per het Ned. schip *Cornilia*, gezagv. J. B. Jaskie.

1936 schuitjes tin, 100 picols N. H. M.; $78^{22}/_{100}$ picols rotting, Fraser Eaton & Co; $2464^{12}/_{100}$ picols tabaks bladeren, B. J. van Eck & Co; $1765^{23}/_{100}$ picols tabaks bladeren, Adam & Co; 5049 picols rijst, P. Kervel & Co.

Marktprijzen.

Suiker N°. 16 per picol *f* 20.—
Koffij per picol.
Rijst (carga) per koijang *f* 115 à *f* 125.—
Id. (witte) „ „ *f* 140 à *f* 150.—
Korhuiden per 100 st.
Arak per legger.
Olie (Klapper) per picol.
Olie (Katjang).
Kadjang Matten.
Rotting.
Wisselkoers.